

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 260/2025-119

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Duditša (sudca spravodajca) a zo sudcov Libora Duľu a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **DEVINEX, a. s.**, Svoradova 1, Bratislava, zastúpenej Mgr. Martinom Blahom, advokátom, Bukureštská 25, Košice, proti rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 To 1/2023 zo 17. októbra 2024 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 14. apríla 2025 domáha vyslovenia porušenia základných práv vyplývajúcich z čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozhodnutím označeným v záhlaví tohto uznesenia v rozsahu I. a II. výroku. Sťažovateľka navrhuje zrušiť napadnuté rozhodnutie a vrátiť vec na ďalšie konanie.

2. Z ústavnej sťažnosti a ostatných príloh vyplýva, že Špecializovaný trestný súd rozsudkom sp. zn. 2T/21/2019 z 5. augusta 2022 sťažovateľku uznal za vinnú zo skutkov kvalifikovaných ako pokračovací zločin legalizácie príjmu z trestnej činnosti podľa § 233 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. b) Trestného zákona a sčasti v štádiu prípravy a uložil jej peňažný trest vo výške 5 000 eur a trest zverejnenia odsudzujúceho rozsudku v Obchodnom vestníku v troch po sebe idúcich číslach. Najvyšší súd napadnutým rozhodnutím vo výroku I zrušil napadnutý rozsudok Špecializovaného trestného súdu a II. výrokom uznal sťažovateľku vinnú v prípade obidvoch skutkov zo zločinu prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1 Trestného zákona spáchaného formou účasti podľa § 21 ods. 1 písm. d) Trestného zákona, za čo jej uložil peňažný trest vo výške 5 000 eur a trest zverejnenia odsudzujúceho rozsudku v Obchodnom vestníku v troch po sebe idúcich číslach.

II. Argumentácia sťažovateľky

3. Odôvodnenie napadnutého rozhodnutia je ústavne nekonformné, nezákonné, svojvoľné, predčasné, zmätočné a nepreskúmateľné. Najvyšší súd sa nevysporiadal s väčšinou relevantných námietok (preukázanie subjektívnej stránky, fakturácia omylom a inžinieringom, nezačatie trestného stíhania, nezákonnosť obžaloby, nedoručenie uznesenia o vznesení obvinenia), neudržateľne v časti námietok odkazoval na napadnutý rozsudok, ktorý sám zrušil, neuviedol preskúmateľným spôsobom dokázané skutočnosti a dôkazy, z ktorých vychádzal (vierohodnosť svedkov, zákonnosť listinných dôkazov spoluobžalovaného Ing. Raninca), logicky ich nevyhodnotil a neodôvodnil zamietnutie väčšiny návrhov na doplnenie dokazovania.

4. Peňažný trest je neprimeraný, neodôvodnený, nebola v ňom zohľadnená neprimeraná dĺžka trestného konania. Neodôvodnenie v sebe zahŕňa i zásadné porušenie práva na obhajobu, pretože sťažovateľka nevie, akými úvahami sa súd spravoval, avšak nemôže použiť súvisiaci dovolací dôvod, keď nemohla namietať v riadnom konaní uvedené vady.

5. Sťažovateľka nemôže byť pomocníkom hlavných páchatel'ov pri páchaní trestného činu podľa § 329 Trestného zákona, pretože to nevyplýva z dokazovania a poskytnutie pomoci inému právnickou osobou právne neexistuje ako konanie, ktoré by mohlo byť trestné. Ide o nesúlad aplikácie § 6 ods. 3 zákona č. 91/2016 Z. z. o trestnej zodpovednosti právnických osôb a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov s ústavou a nelogické rozhodnutie.

6. Rozhodnutie je založené na procesne nepoužiteľných dôkazoch z titulu ich vykonania zaujatým sudcom Špecializovaného trestného súdu, pretože predseda senátu JUDr. Stieranka pred rozhodnutím o obžalobe rozhodoval o dohode o vine a treste v predmetnej veci so sp. zn. 2T/39/2019 u inej osoby (Ing. Sakovej, skutok v bode 8 rozsudku, z ktorého bola obžalovaná aj sťažovateľka) a v tejto dohode je obsiahnutie hodnotenia účasti právnickej osoby na skutku, o ktorej vine nebolo ešte toho času právoplatne rozhodnuté. Zaujatý bol pre zaujatú predstavu, nie pre výrok. Tento sudca mal byť vylúčený aj z vykonávania dôkazov – výsluchov hybridných svedkov a uvedená nezákonnosť sa prenáša na napadnuté rozhodnutie. Okrem ústavne neakceptovateľného vykonávania výsluchov svedkov (o. i. sugestívne otázky obsahujúce pojem úplatok) podsúval svedkovi Sedláčkovi ním nevyslovený pojem úplatok. Keďže námietka procesne nepoužiteľných dôkazov nie je dovolacím dôvodom, oprávnený konať je len ústavný súd.

7. Napadnuté rozhodnutie odkazuje pri posúdení zákonnosti uznesenia o začatí trestného stíhania z 31. mája 2018 na predchádzajúce (zrušujúce uznesenie Špecializovaného trestného súdu o odmietnutí obžaloby, pozn.) uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 2Tost/12/2020 z 15. decembra 2020, preto je neodôvodnené. Odkazované uznesenie najvyššieho súdu v tejto otázke navyše ďalej odkazovalo na stanovisko R 33/2019, ktoré v čase vydania napadnutého rozhodnutia bolo prekonané stanoviskom R 63/2022 zodpovedajúcim podľa sťažovateľky ústavne konformnému výkladu § 199 ods. 3 Trestného poriadku, a preto zotrvanie na skoršom stanovisku v napadnutom rozhodnutí odporuje podstate a zmyslu predmetného ustanovenia. Sťažovateľka navrhuje posúdiť súladnosť právneho posúdenia ďalších otázok v napadnutom rozhodnutí s ústavou (uznesenie o začatí trestného stíhania z 31. mája 2018, procesná použiteľnosť dôkazov vykonávaných len v režime po začatí trestného stíhania, stanoviská najvyššieho súdu R 33/2019 a R 63/2022).

8. Rozhodnutie je založené na procesne nepoužiteľných dôkazoch z titulu čítania zápisníc z prípravného konania (svedkyne Ing. Hempfingerová a Ing. Saková). Absentuje doručenie uznesenia o vznesení obvinenia a ďalších uznesení sťažovateľke, absentujú náležitosti obžaloby a je opretá o procesne nespôsobilé dôkazy. Tieto nezákonnosti sa prenášajú na napadnuté rozhodnutie. Napokon sťažovateľka namieta nesprávnosť a neúplnosť skutkových zistení (nepreukázanie úmyslu, nezistenie pohnútky), neudržateľnosť a extrémnu nelogickosť skutkových zistení.

9. Vyčerpanie všetkých právnych prostriedkov sťažovateľka odvodzuje od nálezu sp. zn. III. ÚS 505/2022 z 27. decembra 2022.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

10. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“). Na predbežnom prerokovaní ústavný súd potom preskúmal, či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

11. S prihliadnutím na princíp subsidiarity (vyplývajúci z čl. 127 ods. 1 ústavy) ústavný súd najskôr posudzoval, či sťažovateľka mala proti namietanému zásahu najvyššieho súdu do jej práv účinný právny prostriedok, ktorým by sa mohla domôcť ich ochrany. Zákonné predpoklady na ochranu základných práv a slobôd, ako aj ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z kvalifikovanej medzinárodnej zmluvy v priebehu trestného konania vytvárajú príslušné ustanovenia Trestného poriadku.

12. Podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu [písm. c)], vo veci konal alebo rozhodol orgán činný v trestnom konaní, sudca alebo prísediaci, ktorý mal byť vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania [písm. e)], rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom [písm. g)], rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť [písm. i)].

13. Ťažiskovou ústavnoprávnou argumentáciou sťažovateľky je tvrdenie o nedostatočnom odôvodnení napadnutého rozsudku, svojvôli najvyššieho súdu, nevysporiadaní sa s námietkami sťažovateľky, nevykonaní dôkazov a ich nelogickom hodnotení, zaujatosti sudcu, nesprávnom právnom posúdení a o neudržateľnosti skutkových zistení.

14. V súvislosti s posudzovaním ústavnej udržateľnosti skutkových zistení v trestnom konaní ústavný súd poukazuje na svoju aktuálnu aplikačnú prax odvíjajúcu sa od nálezu ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 546/2020 z 23. februára 2021 uverejneného v zbierke pod č. 18/2021 [postupne osvojenú ostatnými senátmi ústavného súdu (I. ÚS 343/2022, I. ÚS 339/2022, II. ÚS 514/2022, II. ÚS 559/2021, III. ÚS 302/2022, IV. ÚS 15/2023, IV. ÚS 254/2022 atď.)], v zmysle ktorej dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku nezodpovedá právo na obhajobu len vo formulačnom rozsahu čl. 50 ods. 3 ústavy (primeraný čas na prípravu obhajoby a možnosť obhajovať sa sám alebo prostredníctvom obhajcu), ale obhajobné práva v kontexte spravodlivého

procesu podľa čl. 6 dohovoru, a teda aj v rozsahu čl. 46 ods. 1 ústavy (s odrazom najmä v § 34 Trestného poriadku), kam rovnako patrí právo na dostatočné vysporiadanie sa všeobecného súdu so všetkými otázkami podstatnými pre rozhodnutie.

15. Sťažovateľka odkazuje na rozhodnutie iného senátu ústavného súdu (uvedené v bode 9 tohto uznesenia), ktorý pristúpil k posúdeniu namietanej arbitrárnosti záverov odvolacieho súdu z dôvodu nedostatočného vysporiadania sa s požiadavkou náležitého vyhodnotenia vykonaných dôkazov. Z obsahu a dôvodov vyplývajúcich z ústavnej sťažnosti je zrejmé, že proti napadnutému rozsudku najvyššieho súdu v kontexte námietok sťažovateľky (body 3, 4 a 8 tohto uznesenia) bol prípustný mimoriadny opravný prostriedok, a to dovolanie podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, ktorý sťažovateľka v čase pred podaním ústavnej sťažnosti nevyužila v dôsledku nesprávnej interpretácie obsahovej povahy tohto dôvodu dovolania v kontexte aktuálnej judikatúry ústavného súdu. Jej podstata spočíva v tom, že dovolaním síce nemožno priamo atakovať správnosť skutkových zistení (čo napokon vyplýva priamo zo zákona a korešponduje so závermi sťažovateľkou odkazovaného nálezu), možno však namietať závažné porušenie obhajobných práv arbitrárnym odôvodnením (alebo jeho úplnou absenciou) vo vzťahu k podstatnej okolnosti pre meritórne rozhodnutie, čo si (aj vzhľadom na zákonnú úpravu odvolacieho prieskumu v trestnom konaní, osobitne pri skutkových okolnostiach a ich dôkaznom hodnotení) pre naplnenie princípu subsidiarity právomoci primárne vyžaduje náležité uplatnenie odvolacích námietok (adresne vecne orientovaných) a v nadväznosti na to adresný dovolací atak proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, resp. spôsobu, akým sa tento vyrovnal s uplatnenými odvolacími námietkami.

16. Otázka udržateľného vysporiadania sa so skutkovým podkladom odsudzujúceho rozsudku je odlišná od otázky samotného hodnotenia dôkazov, ktoré [primárne z dôvodu takého zákazu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku] nie je predmetom dovolacieho konania okrem dovolania ministra spravodlivosti podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku tak, ako to zodpovedá použiteľnej judikatúre najvyššieho súdu (rozhodnutia a stanoviská 7/2011, 116/2014, 14/2015, 43/2018). Z hľadiska dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku ide však o prieskum obhajobného atribútu spravodlivého procesu spočívajúci vo vyhodnotení dovolacím súdom, či sa skôr konajúce súdy spoľahlivo a nearbitrárne vyrovnali v odôvodnení svojich rozhodnutí s otázkami podstatnými pre rozhodnutie, čo zodpovedá obhajobným právam obvineného. V tom je paralela s posudzovaním predmetných okolností ústavným súdom (keď ochrancom ústavnosti je aj všeobecný, najmä najvyšší súd), pričom nad uvedený rámec pri prostriedkoch nápravy (vrátane konania o ústavnej sťažnosti) ísť nemožno (teda považovať ústavný súd za skutkový súd, aj keď môže posúdiť, či najvyšší súd postupoval skôr popísaným spôsobom s dostatočnou relevanciou). V dôsledku procesného atribútu spravodlivého procesu z hľadiska ústavy aj dohovoru (ktorého integrálnou súčasťou v trestnom konaní je neporušovanie práv obhajoby zásadným spôsobom) spočívajúceho v náležitom odôvodnení podstatných okolností pre rozhodnutie (odsudzujúci rozsudok) to ani nie je v naznačenom zmysle nevyhnutné, a preto aktuálne konajúci senát ústavného súdu vo vzťahu ku konkrétnym okolnostiam ním riešeného prípadu nespochybňuje (ani nepreskúmava) odkazovaný nálezu ústavného súdu, neodkláňa sa však od už skôr nastolenej judikatúrnej línie, ktorá eliminuje neadekvátny prístup štylizovania ústavného súdu do pozície skutkového súdu na úrovni odvolacieho konania (podobne aj uznesenie č. k. IV. ÚS 417/2023-13 z 5. septembra 2023).

17. Podstatu a zmysel materiálneho poňatia práva na obhajobu [čl. 50 ods. 3 ústavy a čl. 6 ods. 3 písm. b) dohovoru] v podobe zaručenia reálnej a účinnej možnosti uplatnenia tohto práva v rámci trestného konania na účel bránenia sa proti obvineniu zo spáchania trestného činu je potrebné vykladať v duchu zabezpečenia práva na spravodlivý súdny proces garantovaného v čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorého imanentnou súčasťou je aj právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Uvedenému právu zodpovedá postup všeobecných súdov podľa § 168 ods. 1 Trestného poriadku, ktorý normuje povinnosť súdov uviesť v odôvodnení svojho rozhodnutia, ktoré skutočnosti vzal za dokázané, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia opiera a akými úvahami sa správal pri hodnotení dôkazov, najmä ak si navzájom odporujú. Z odôvodnenia musí byť zrejmé, ako sa súd vyrovnal s obhajobou a akými právnymi úvahami sa správal, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení zákona v otázke viny a trestu. Nezaujatie žiadneho takéhoto stanoviska predstavuje zjavnú neodôvodnenosť rozhodnutia, a tým aj popretie účelu práva na obhajobu, najmä ak v dôsledku nedostatočného odôvodnenia nie je obvinenému zrejmé, v akom rozsahu a akým spôsobom sa môže náležite procesne brániť. Argumentácia sťažovateľky o nedostatočnom odôvodnení je preto subsumovateľná pod dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

18. Sťažovateľka disponuje možnosťou podať dovolanie aj z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, teda že rozhodnutie je založené na nesprávnej právnej kvalifikácii zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia, čomu zodpovedá druhá (kvalifikačná) časť jej námietok vo vzťahu k nemožnosti kvalifikovať zistený čin podľa súdmi ustálenej právnej kvalifikácie po objektívnej ani subjektívnej stránke (bod 5). Rovnako založenie rozhodnutia na dôkazoch, ktoré neboli vykonané zákonným spôsobom, predstavuje samostatný dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku, čo sťažovateľka pri formulácii námietok v bodoch 8 a čiastočne v bode 5 žiadnym spôsobom nereflektuje. Časť námietok v bode 6 navyše zjavne mieri k záveru, že vo veci konal zaujatý sudca Špecializovaného trestného súdu, čo taktiež predstavuje osobitný dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku.

19. Za danej situácie, vychádzajúc zo subsidiarity právomoci ústavného súdu a rešpektujúc inštančnú postupnosť pri uplatňovaní subjektívnych práv, je vylúčené, aby rozhodnutie odvolacieho súdu podliehalo ústavnému prieskumu z rovnakých hľadísk, z akých môže byť ešte preskúmané dovolacím súdom. Je nevyhnutné, aby sťažovateľka splnila podmienku uplatnenia dovolania ako procesného prostriedku, ktorý jej zákon na ochranu jej práv poskytuje, a to aj v prípade, ak namieta aj skutkové okolnosti v kontexte spravodlivého procesu. Dovolaciemu súdu tak poskytne príležitosť plne rozvinúť právomoc, keďže aj jemu patrí možnosť a povinnosť poskytnúť základným právam a slobodám sťažovateľky ochranu v medziach zákonom zverených kompetencií. Táto ochrana je v rámci vzťahu medzi všeobecnými súdmi a ústavným súdom podľa princípu subsidiarity delená a postupná, nie delená a súbežná. Právomoc ústavného súdu nastupuje spravidla až vtedy, ak sťažovatelia pred všeobecnými súdmi vyčerpajú všetky účinné prostriedky nápravy vo vzťahu ku konaniu, resp. k rozhodnutiu ako celku (I. ÚS 182/2023).

20. Uvedené úvahy zároveň spätne potvrdzujú logickú previazanosť nastavenia vnútroštátneho systému ochrany základných práv, keďže rozhodovacia činnosť všeobecných súdov všetkých stupňov (vrátane dovolacieho súdu) v zásade pokrýva celý rozsah základných práv spojených s trestným konaním, ktorý je relevantný pre konanie o ústavnej sťažnosti, keďže všeobecné súdy plnia úlohu nielen ochrancov zákonnosti, ale aj prvotných ochrancov ústavnosti. Dovolanie

predstavuje účinný právny prostriedok ochrany práv sťažovateľa (m. m. napr. II. ÚS 345/2020, III. ÚS 420/2021). Právomoc najvyššieho súdu preto predchádza právomoci ústavného súdu.

21. Vychádzajúc z uvedených skutočností, ústavný súd považoval ústavnú sťažnosť sťažovateľky za neprípustnú, v nadväznosti na čo ju pri predbežnom prerokovaní v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 55 písm. d) a § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. mája 2025

Ladislav Dudíťš
predseda senátu